

LESARAR SKRIVA:

Hevur »Fólkafylkingin« ráð til at hýsa Zachariassi Wangi?

Floking ella fylking?

Tað hevur ofta verið sagt, at Fólkafylkingin móti EEC ikki er partapolitisk, og tað má hon sjálvandi heldur ikki vera, um henni skal vera liv lagað sum sonevnd »Fólkafylking« - men eitt er, hvat hon er — annað er, hvat hon verður hildin at vera, og líkt er til, at rættliga nógv fólk bara halda fylkingina vera eina jánkaslaga camoufleraða deild av eini tjóðveldisklika. — Í túnatosi verður rorslan bara kallað Fólkaflokingin. — Fyri ikki heilt at missa álitid í fólkunum sum berir flokjarar, mega fylkingarmenn nú til at vara seg fyri politiskari dalking. Nakrir av oddamannum fylkingarinnar vóru longu av fyrstan tíð ein herskin biti at svolgia hjá hampafólki, eitt nú er ex-tjóðveldissakførarin D. P. Danielsen og hin alt ov larmandi amatorlöffurin á Háskulani, men skulu EEC-andstöðingar uttanfyri tjóðveldisflokingin eisini til at dragast við ein aktivan tjóðveldisskræðugák sum Zachariass Wang verður okkum ovbóðid, og politiska flokingin er tá fullkomin — fylkingini til óbótligan skaða; var rorslan umvegis politisk fyr, er hon beinvegis politisk nú.

Vesalig leiðsla

Umdømi fólksins avger, hvat ein rorsla er — og ikki, hvat hon sigur seg at vera. Fylkingin fær sama dóm sum teir einstaklingar, sum rópa harðast. — Orsøkin til, at fylkingin í vanligum orðaskifti verður sett langt niðanfyrri pari og sum flokingar-filial hjá smettustovu Fjúrtaða, er hin ússaliga leiðslan, sum tá ið fundar eru, mestsum tykist at vilja tváa hendur og lata pallin til aðrar, eitt nú til Zachariass Wangs, sum so skræðir úr sær tjóðveldissannindi, smettusögur og persónligt briksl, men fullkomuliga ignorerar aðalmálið: At geva sakliga upplýsing móti EEC. — Hetta kunnu fólk, sum seriøst og sakliga royna at andøva ímóti EEC, ikki finna seg í, hvaðna minni kunnu tey taka ábyrgdina av einum »fuskará«, sum höttir við at kompromittera rorsluna, so at enda eingin trýr nokrum, sum verður skrivað móti EEC.

Á fundinum í Sjonleikarhúsinum á sinni tók Z. W. heilt ræðið av teimum, sum skuldu stíla fyr, um tað ikki var avtalað spæl frammanundan. — Tað varð ikki upplýst, um Z. W. er limur, men hann blásti seg upp, so fólk máttu halda, at hann tosaði sum aðalumboðsmaður fyri Fylkingina; mæn hansara varð tí mett hugsan alra fylkingarmanna! — Hvussu stórir prosentpartur av EEC-andstöðingum, burt

ursæð frá tjóðveldismonnum kunnu taka undir við hansara persónliga orvitis-briksli? Og hvat hevði briksl hansara við EEC-málið at gera? Men aldantið »oddamenninir« ikki talaðu at Zachariasi, góðtøku teir so orð hansara ella hvat høvdust teir at? — Jú, harra D. P. D. og aðrir »revolutioner« royndu at blanda seg upp, men ikki móti Z. W., Hesir »revolutioner« høvdu heilt latið seg velt um koll av charlataninum Z. W. — Hvussu skulu slíkir dólgar bjóða til at kollvelta nakað samfelag? Teir kunnu fingið nógvar replikkir, høvdu teir nakað at bera mannaættini, men teir royndust neyðarsligir statistar, har teir luskaðu í tjóðveldisklissunum hjá Zachariasi.

Hvat tosaði so Z.W. um? — Jú, hann tosaði um lögmann og móti lögmanni, men onki um EEC. Hann hevði snøgt sagt einki sakligt at bera fram, at lögmaður skuldi vága sær til at meta føroyskt mál javnbjóðis við onnur europeisk mál — so nógv virði ein tjóðveldismaður sitt móðurmál. Hann bar seg so óvitasliga at, at hann heilt gjordist rukka á fundi, avdúkaður sum politiskum kvaksalvari — hevur fylkingin ráð til slíkan skemti-leik? — Identificerar fylkingin seg við ella klistrar hon seg ov tætt upp at politiskum rukkum, verður skjótt alt arbeidd hennara til grin! Ella sum tað longu verður sagt millum manna: Alt endar í eini syndarligari fólkafløkju, tí eingin fylkjari hevur nakran autoritet, enn minni hava teir dirvi ella vilja til at greina okkum munin millum Fylkingarhúsan og privatu uppfatan Z.W.'s.

— At tjóðveldisflokkurin troystar sær at taka ábyrgdina av einum manni, sum næst ann hevur verið politiska sölaringin runt verður teirra høvðpina, men kann fólkafylkingin í gera tað? Er málið ikki ov álvarsamt til at sleppa sunnudagspolitikkarum at spæla tað burtur?

Vit mynstra av

Sannur deyðsiglari kemur fylkingin at roynast, um hon ætlar at larra víðari við slíkum lóki umboð — tað mátti verið nógmið við einum politiskum líki (tí politiserandi háskulastjóranum) í lastini Heldur fylkingin ta leiðina fram, eru EEC-andstöðingar í javnaðarflokkinum mynstraðir av med alla, og so er spurningurin hvussu nógv »fólkafylking« er eftir í hesum kunst-produkti patenterað av Framanum og made in Denmark and Norway, Scandinavia design, tí útlendskt má tað vera! Úr egnum fudlabrósti makta hesir andans gleggokkar akkurát einki at taka.

A. S. fekk rætt

Fyri góðum ári síðani (februar 71) hevði a.s. grein her í blaðnum, har hann ávaraði ímóti

flokspolitiskum intrigum, tí tað vildi sjálvandi noyða menn aftur til egnar flokkar, um teir varnaðust at tað varð arbeitt móti teirra egna flokki. A. S. kann ikki altíð hava verið ovfegin um tað »selskap«, hann er komin í — hann man hava varnað mólðvørpu-muru teirra langtíðani. Hvarja ferð D.P.D. og aðrir hava introducerað A.S. hava teir altíð lagt soverðan dent á at hálsfætt hann sum javnaðarmann, hvør skal siga: Tit aðrir, komu tit bara eisini! Men hetta favntak man vera sum hjá Sigurd Hoel á sinni: At verða fevndur av slíkum, tað man vera sum at verða fevndur av einum lummatjóvi! Valla trýr A.S., at tað bara er tí, at teir einki politiskt handalag høvdu, at teir ikki formáddu at halda seg uttanfyri partapolitikk.

Munur er á monnum

Men tað skulu Z.W., D.P.D., K.H. og E.P. og Háskulamosarin vita, at antin vit koma í EEC ella ikki, so skal alsamt rekast politikkur, veruligur politikkur her á landi, og har er millum okkum javnaðarmenn eingin tvídráttur: Vit meta ikki føroyskar politikkarar at rokka okkara leiðarum til knegga í dag (hetta hava vit m.a. frá tjóðveldismonnum, sum hava gramt seg um tað), og tí vilja vit framvegis styðja teir í fasta vilja teirra til at gera Føroyar til eitt dynamisk og effektivt velferðarsamfelag, so at føroyingar kunnu liva og stóðast her á landi.

Tekur tí Fylkingin ikki eina ferð med alla og leggur miklan sjógv millum seg og privatu krossferðir Z.W.'s er øll Fylking móti EEC uppá forhend tapt, tí vit eru nokk móti EEC, men ikki móti javnaðarpolitikkinum — tvørturímóti, vit hava sjálvir valt hann, og fara, óansæð EEC framvegis at velja hann.

EEC-andstöðingar.

AREIDSTÓL
STOVPIGÓDS
TIMBUR
BYGGITILFAR
JFK
Telefon: 5149 - 5265
Telgr.: Kjelbro, Klakksvík
Telex 20
KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL
P. J. F. KJØLBRO

Framhald frá 1. síðu (1)

— Hvi vilja menn broyta ta hægri útbúgving, ið er?

— Tað eru nógvar orsøkir. Ein er tann, at alt ov stórir partur av teimum lesandi halda uppat. Í summum greinum er talið á teimum, ið ikki gera seg lidnar, uppi á 50 prosent. Eisini má tað sigast, at útbúgvingin, so sum hon er, ikki heilt virkar eftir ætlan. Er ov stív. Og hin hægri útbúgvingin liggur á einum heilt øðrum stigi enn tí, ið studenta skúlarnir eru á. Hetta ger, at so nógvir studentar ongantíð koma í gongd við lesturin, men fara burtur í millum.

Onnur orsøk til at broyta útbúgvingina er tann, at nútíðin krevur tvørfakligt samarbeiði. Og hetta er sera tvørligt, tá ið teir ymsu serfrøðingarnir litið og einki vita um fakini hjá hvørjum øðrum. Bøtt verður um hetta við at skipa fyrri eini breiðari stóðisútbúgving, har studentarnir fáa innlit í so nógvar grenir innan vísindina sum gjørligt. Roynst verður at geva studentunum eina tvørfakliga útbúgving tey fyrstu árini í staðin fyrri beinan vegin at fara í holt við eitt einstakt fak.

Heldur ikki tann arbeiðsháttur, ið nú verður havdur á universitetinum, er iðarhóskandi. Í lotuni miðar alt móti einstaklinga-arbeiði, ikki samarbeiði. Tað, ið um ræður, er kapping og at koma sær sjálvum fram. Og hetta tærnar. Tað hendir, at menn krógva tilfar og rannsóknarúrslit fyrri hvørjum øðrum og so framvegis.

— Hvat verður so serligur dentur lagdur á?

— Higar til hevur útbúgvingarskipanin staðið í stað, hon hevur verið statisk. Og hetta ber ikki til í einum samfelag, sum tekur seg fram. Tað ræður um at lera fólk háttalag, metodur, ið verða nýttir á teim um ymsu økjum. Skal til dómis spurningurin um dalkingina víðgerast, so er neyðugt at hava innlit í nógv ymisk fak. Eitt nú statistik. Tá so hann, ið kannar spurningin um dalking, fær brúk fyrri statiskki, so setir hann seg inn í grundreglurnar hjá hesum faki. Ikki sum nú, at men lera eitt fak uttan at vita, hvat tað skal nýtast til.

Hægri útbúgvingin í Føroyum

— Hvat er so høvuðsinnihaldið í stóðisútbúgvingini í Føroyum?

— Ja, høvuðsþónarmiðið er, at tað er neyðugt at seta tey lesandi inn í høvuðsspurningarnar í tí landi, tey skulu liva og virka í, um tað skal eynast tjóðini at koma áleiðis. Tað er neyðugt at geva bæði forúð og framtíð tjóðarinnar getur. At seta seg inn í teir ymsu og fjølbroyttu spurningarnar og fakokini. Vit kunnu ikki vera nøgdir við at búgva fólk út eftir øðrum mentanum, eftir fremmandum umstøðum, í londum við heilt øðrum fyrirtreym og søguligum umstøðum enn teimum, ið eru í Føroyum.

Framtíðin er treytað av eini sjálvstøðgari útbúgvingarskipan.

Stóðisútbúgvingin svarar til og hóskar til tørvin hjá tí litla samfelaginum. Henda útbúgving er biligari og hentari. Og tað ber til at reika fyrri eini serligari føroyskari stóðisútbúgving, á tí serliga grundarlagi, ið hetta samfelag byggir á.

— Hvat serligt?

— Vit kunnu ikki tala um eina serliga føroyska matematikk ella eina serliga føroyska biologi. Men vit skulu geva studentunum innlit í tær fakligu metodurnar, í grundarlagið undir teimum ymsu vísindagreinunum, og lera teir at nýta kunnleikan á veruleikan í Føroyum. Eisini hevur tað alstórán týdning at nýta hendan veruleika sum grundarlag í sjálvari undirvísingini. Nýta kunnleikan til dómis til at gran ska føroyska dýra- og plantuheimin og annað.

Annars er tað ein stórir fyrirmyndur at hava smáar útbúgvingarstovnar heldur enn stórar. Tað verður betri samband millum vísindamenninar og studentarnar og millum studentarnar sínámillum.

Hvussu nógvir hava teknað seg til stóðisútbúgvingina á Fróðskaparsetrinum í ár?

— 14. Av teimum eru 12 studentar úr Føroyum, 1 úr Reykjavík og ein við serloyvi. Men pláss er fyri 21. Stóðisútbúgvingin skal nevniliga standa opin fyrri ikki bara fólki við studentsprógv. Onnur við aðrari útbúgving kunnu við at taka ymisk skeið eisini byrja lesnað á Fróðskaparsetrinum. Til dómis fólk við skipsfæraarprógv. Serligur torvur er á at útbúgva sokallaðar millumteknikarar í Føroyum. Stórir torvur er til dómis á bóka-vørðum. Her kundu fólk tikið ta tvey ára longu stóðisútbúgvingini og so aftan á fingið tann praktiska bókasavnskunnleikan hjá bóka-vørðum í Føroyum, so øll lestrartíðin kom at vara 3-4 ár. Og somuleiðis á fleiri øðrum okjum eisini.

— Hvat kostar stóðisútbúgvingin?

— Í byrjanini kostar hon 331.000 krónur, men so við og við verður hon biligari upp á seg. Sumt verður bert keypt inn nú í byrjanini. Eisini talið á studentum ávirkar útreiðurnar. Jú fleiri luttakarar, jú biligari upp á seg.

— Hvat verður lært?

— Stóðisútbúgvingin varar tvey ár. Fyrsta árið fáa studentarnir innlit í tær ymsu vísindagreinirnar, og seinna árið verður longri tíð hjá teimum einstøku til at arbeiða við sergreinum. Tá so stóðisútbúgvingin er lokin, kunnu teir halda á, og velja sær serligt fak á onkrum universiteti uttanlands. Fyribils hava vit avtaltur við Odense Universitet og Roskilde Universitet í Danmark, sum eisini skipa fyrri stóðisútbúgving frá í heyst.

t. j.

Orkesturleðarin í Rolling Stones, Mick Jagger, hevur avgjørt at flyta aftur til Onglands eftir at hava verið í Fraklandi í eitt ár.

Rithøvundurin Willy Breinholt er týddur til slovakiskt. Bókin eitur Skabningens Herre. Til heystar kemur 50. bók hansara, sum kallast Vi unge på fyrre.